

पुत्रविशदः

कल - कल नाकेन शैत्यस्य शीतेन
विहरति सा मक ग्रामस्य हृदये
ग्रामवासीनां कृते दास्यति सा
तस्याः शीतः - शुद्धः जलः ॥

मकदा तत् नद्याः तीरे आजनाथेका शुकका
नद्यस्य समीपे सा अदात् नूतनाः जन्माः
पुत्रानां वदनानि दृष्ट्वा तत् मातुः
नयने पश्यानन्दाश्रूनि धाराः
नयन मुखकरी तत् दृश्यस्य दृवशाक्ष्यासीत्का नदी ॥

निमिषस्य अन्तरे तत् नदी पश्येक
अतिघोर कूरतस्यः दृश्यः
शबलः हस्तेन खट्वाः चित्तवेषः
दृष्ट्वा शुकक पुत्रायाँ शिशानि
नयन मुखकरी तत् दृश्यस्य दृवशाक्ष्यासीत्का नदी ॥

नयने
नयने स्वतसमानः अश्रूनां धारया
शेदिति सा मका शुकका माता
पुत्रयोः मृतगान्त्रानि पश्य सा
धावति पुत्रानां समीपे
तत् दृश्यस्यापि दृवशाक्ष्यासीत् सा नदी ॥

निमित्तस्य अन्तरे ^{स्का नौके} अजाताः नद्ये

आनन्दविहाशाय छात्राः

आनन्देन ते विदरति अमये नौके जलाजाताः

आनन्द निमित्तस्य विच्छेदनाय अगच्छन्ति तत् निमित्तः

ग्रामस्य तुष्टिः विच्छेद्य छात्राः ते दिवजाताः ॥

श्रुत्वा तत् अतोषः वार्ता वतन्ति तत्रेका माता

कालस्य कूरनिमित्तः निश्चयाः द्वौ पुत्रौ चित्वा जातवान्

हा मम पुत्री ! इत्युक्तती सा माता शोदति तस्यानां शीघ्रं

पुत्र्याः अकालमृत्युः मातुः हृदये असहनीयमासीत्

तत् दृश्यस्यापि अद्य दृक्साक्ष्यासीत् तत् नदी ॥

ग्रामस्य तत् दुश्नस्य हेतु शुनकमातुः शपः वा ?

न जानामि अहं हृत्यस्य उत्तरम्

अहं जानामि त्वकः याथार्थ्यः अद्य

मातुः स्नेहः समानः मनुजानां - मृगाणां मध्ये

तनस्माकम् प्रवच्यथाथार्थ्यः भवति ॥

तत्र पुत्रविश्लेषे शोदति शुनकाः माता

श्लेषे पुत्रविश्लेषेन शोदति मज्जव माता

मनुष्यस्य - मृगस्य - य कृते शोदितः द्वौ मातौ

पश्यति पश्यति सर्वाभु माताभु हृदये पुत्रस्नेहः

सर्वाभु दृक्साक्षी सा ^{नद्याः माता} नदी ^{पुत्री} अवत्यस्माकं भूमिमाता ॥